

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno studenta: Bc. Luděk Strnad

Název práce: Spravedlnost a Boží vedení v Augustinově myšlení

Jméno vedoucího práce: doc. Mgr. Jakub Jinek, Ph.D.

Jméno oponenta: Mgr. Filip Grygar, Ph.D.

I. Formální kritéria	ano	zčásti	ne
1. Naplnění celkového záměru: - práce odpovídá svému zadání a obsahu - vymezení tématu je přiměřené a není příliš široké	X	X	
2. Metodické a systematické zvládnutí práce - text je strukturně a logicky uspořádán - práce je adekvátně zpracována		X	X
3. Úvod a závěr - úvod řádně seznamuje s cílem a postupem práce, s dosavadním bádáním na dané téma a stěžejní literaturou - závěr náležitě shrnuje a hodnotí celou problematiku, formuluje přínos k řešení problému a vlastní stanoviska	X		
4. Autor náležitě vypracoval všechny formální požadavky kladené na diplomovou práci - zadání, prohlášení, obsah, úvod, pojednání, závěr, resumé v češtině a cizím jazyce - odpovídající počet stran	X		

Slovní ohodnocení

Diplomová práce Ludřka Strnada *Spravedlnost a Boží vedení v Augustinově myšlení* je **a)** výtečná, a současně **b)** problematická v tom, že téměř vynechává doporučený standard o „řemeslném“ zvládnutí a sepsání bakalářské nebo diplomové práce tak, jak to je uvedeno v požadavcích (webové stránky KFR – Mgr. studium – magisterská práce) a jak je to vyučováno v diplomových seminářích (v disertační práci by toto opomenutí bylo už nepřipustné).

Ad b)

Absolventská práce by měla jasně a v hojné míře – vedle autorova vlastního porozumění tématu prostřednictvím Augustinových spisů – představit diskusi a práci s vhodně vybranými znalci a interprety (sekundární literatura), kteří se fundovaně zabývají vybraným tématem.

Konfrontační práce s více zdroji sekundární literatury je naprosto zásadní na vysoké škole (de facto i na střední škole či v každodenním životě) nejen z hlediska pedagogického, ale také v několika dalších rovinách. Autor se učí nedogmatickému *odstupu* (i emočnímu) od zpracovávané myslitelské autority, a tudíž nepostradatelnému kritickému přístupu a filosofickému myšlení, jež dokáže *sestoupit pod* nebo *vystoupit nad* nereflektované a naučitelné nebo zavedené pojmy, předpoklady, dogmata či další předporozumění do bezpředpokladové, ne-podmíněné a ne-objektivizovatelné dimenze, v níž se rodí *smysl* všeho.

Zejména začínající autor se v diskusi s jinými učí testovat svoje interpretační schopnosti, např. právě při výkladu Augustina, a zároveň prostřednictvím sekundární literatury doslova nasává další a další kontexty porozumění (historické, ekonomické, společenské atd.) Augustinovy doby, Augustina a jeho díla. Autor je tudíž konfrontován s rozmanitými rámci předpokladů, metod, stylů psaní nebo jazyků, a kromě toho se střetává s mnoha interpretačními nebo argumentačními rozpory a neslučitelnostmi. Do toho rovněž náleží překladové problémy nejen původních Augustinových spisů, ale také biblických. Autor cituje pouze *Český ekumenický překlad* (jakoby např. už jen verše o neodporování zlu nebo panenském početí nebyly překladatelským a interpretačním úkolem v každém jazyce a kultuře, stejně tak to platí např. pro slavné fyzikální rovnice a axiomy). Uvedená konfrontace s jinými interpretacemi (i překlady) je nakonec také důležitá pro další autorův duchovní, intelektuální a sociální rozvoj.

Bez *odstupu*, zkušeností a letité práce s četnou prostředkující literaturou diplomant nemůže být plně schopen sám jako autor dostat tomu, aby se mu podařilo komplexněji, nedogmaticky (bez samozřejmého přebírání křesťanského pojmosloví či argumentace atd.) a filosoficky kriticky porozumět vybranému tématu, Augustinově původnímu jazyku a rovněž sobě samému či své práci ve vztahu k Augustinovu životu, dílu; a konečně, což je také nesmírně důležité, jeho významu pro dnešní dobu. Tento *odstup* také umožňuje, aby si autor vytvořil vlastní styl psaní, který nekopíruje svébytný styl myslitelů typu Augustina, Hegela, Nietzscheho nebo Heideggera, a přesto uměl jeho dílo uchopit vysoce profesionálně.

Autor práce de facto použil jen třikrát Krabbendamovu knihu *Sovereignty and Responsibility*, a to jako pouhé potvrzení toho, jak sám Augustinovi rozumí, a pak Prattův článek *The Ethics of St. Augustine* – s cca 15 odkazy – mu posloužil k potvrzení vlastních interpretací a jejich, lze-li to tak nazvat, doplnění.

Ad a)

Navzdory výše uvedenému Luděk Strnad – kromě toho, že je vynikající a nadaný student – sepsal práci zaníceně, hloubavě, poutavě, se znatelným interpretačním úsilím, talentem i vhledem, a to víceméně pouze na základě bohatého zdroje Augustinova díla.

Nadto je třeba zdůraznit, že vycházel nejen z českých nebo anglických překladů Augustina, nýbrž také z originálních textů, což nelze hodnotit jinak než s pochvalou a uznáním.

Vzorový je rovněž autorův pětistránkový závěr, v němž již získává zmíněný *odstup*.

- Podle zavedených nároků na diplomovou práci hodnotím níže uvedená kritéria.

II. Obsahová kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Práce prokazuje porozumění autora v dané problematice.	X	X	
2. Myšlenková soudržnost a souvislost textu: - je vyhovující - srozumitelnost argumentace a podloženost argumentů či myšlenek je adekvátní	X	X	
3. Práce se opírá o relevantní prameny a literaturu.		X	X
4. Práce s literaturou: - v práci je zřetelně předvedeno, že student pracoval s odbornou literaturou a s myšlenkami jednotlivých autorů - autory uváděl (nejen odkazem na poznámku), srovnával, parafrázoval a citoval - zřetelně rozlišoval své myšlenky od myšlenek jednotlivých autorů		X	X
5. Diplomová práce je filosofickým textem: - autor prokázal fundovanou a analytickou práci s pojmy a myšlenkami - autorova práce nespočívala jen v převyprávění daného téma nebo pouhém poskládání hesel, parafrází či myšlenek - práce nebyla zatížena nepřiměřenou mírou historických, životopisných nebo jiných nefilosofických údajů	X	X	
6. Práce vykazuje prvky vlastního přínosu nebo jedinečnosti zpracování	X		

III. Jazyková a grafická kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Práce je bez gramatických a stylistických chyb nebo jiných nedostatků (překlepy, nedokončené věty atd.)	X		
2. Práce je psána kultivovaným a odborným jazykem	X		
3. Terminologické zpracování textu - fundované porozumění terminologie v oboru a daném tématu - vhodné používání terminologie a vysvětlování pojmů	X	X	
4. Odkazy, citace a poznámkový aparát - vyhovující práce s odkazy - dodržení a jednotnost citačních norem - náležitý poznámkový aparát	X		
5. Citování - míra citování je vyvážená - vhodná volba a výstižnost citací	X	X	
6. Grafická kritéria - grafická úprava (písmo, obsah, názvy kapitol, odstavce, řádkování atd.) je vyhovující	X		

IV. Použitá literatura

ano zčásti ne

	ano	zčásti	ne
1. kritický a vhodný výběr prvotní literatury a pramenů	X		
2. kritický a vhodný výběr druhotné literatury		X	X
3. práce s cizojazyčnou literaturou	X		

Podle mého názoru v literatuře chybí (např.):

P. Brown: *Augustin z Hipponu*. Argo, 2020.

L. Karfíková: *Milost a vůle podle Augustina*. Oikoymenh 2006.

Vybrané statě k tématu ze dvou sborníků:

E. Stump (ed.): *The Cambridge Companion to Augustine*. Cambridge University Press 2001.

M. Vessey (ed.): *A Companion to Augustine. Blackwell Companions to the Ancient World. Ancient History*. Wiley-Blackwell, 2012.

* Jako ukázka vzorového příkladu psaného stylu pro zprostředkování Augustinova myšlení tzv. nevěřícím (např. mnoha studentům středních a vysokých škol nebo nevěřícím filosofům), kteří nejsou vychováni v tradiční křesťanské dogmatice a pojmosloví, považují vhodný *civilní* styl Milana Machovce: *Ježíš pro moderního člověka, Svätý Augustin*.

Další doporučení: Zcela jednoznačně doporučuji Luděkovi Strnadovi pokračovat v doktorském studiu a novém vykročení k tomu, aby se pokusil psát o Augustinovi „neaugustinovsko-křesťanský“ (závěr diplomové práce je v tomto již pěkně formulovaný), podobně jako když fundovaný znalec píše o Heideggerovi „neheideggerovský“.

Celkové hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě: ano

Návrh hodnocení: velmi dobře

Náměty k rozpravě:

K zamyšlení bych položil následující otázku: byl by Luděk Strnad schopen vyložit svoje stěžejní teze k Augustinovi, respektive Augustinovo poselství, dnešním studentům gymnázia tak, aby v každé větě nepoužíval pojem bůh, víra, milování bližního, křesťanská láska, spása, blaženost apod.?

V Pardubicích dne: 4. 2. 2021

oponent: Filip Grygar